

Tal för Augusti samfund, på
högtids-dagen den nittonde augusti
1789, af C.E...

Envallsson, Carl Magnus,

1700-1829 81 Cx1 Br.

AUGUSTI-SAMFUND

Ex. A. Vitt. Sw.
Feltz Sällsk.
(Bz.)
1700-1829

TAL

För

AUGUSTI SAMFUND,

På Högtids-dagen

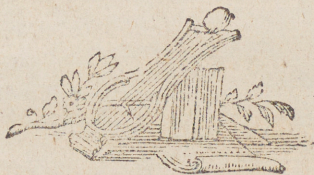
Den

Nittonde Augusti 1789,

Af

C. E. *Wallyson*

På Sällskapets enhälliga begäran till trycket lämnadt.

STOCKHOLM,

Tryckt hos ANDERS ZETTERBERG, 1789

Förres på Tal till Gust. III

Namque erit Ille mihi semper Deus - - - -

VIRGILIUS.

Sverge! vakna ur din dvala;
Se, *Din Sol än lyser klar!*
Gladt hörs Hoppet åt dig tala;
„GUSTAF är din Kung och Far;
„Fritt må ilskans troll få ryta,
„Agg och afund rafa ut,
„Himlens skydd dig ej skall tryta
„WASEN segra skall till slut.,,

* * *

O efterverld! Som åt Regenters dygd
Ett tacksammt minne ger, en rättvis dom förvarar,
När da vår Kungs förtjenst emot sin fosterbygd
Åt våra barnabarn förklarar;
Dölg då, fördölg i evig blygd
Den, född af Gôthiskt blod, af yrsla så betagen,
Af utländskt svek och list så irrad och bedragen,
At kall och kånslolôs han glömma kan den dagen,
Då GUSTAF gick at skaffa skygd
Åt Svenska Friheten och Lagen!

* * *

Men Du; Augusti Samfunds-band!
Som Svears helga pligt och tacksamhet vet yrka,
Och samlar dem, i GUSTAFS land
Hans snille och Hans storverk dyrka!

Ran

Kan något ämne, mera stort
 Och mera värdigt, nånsin finnas,
 Än det du till ditt yrke gjort
 Och svurit till at evigt minnas? —
 Den glädje nu dig sammankallar,
 Den känsla hvarutaf du rörs,
 När med Canonens tåta knallar
 Høgtidligt den förkunnad görs;
 Säg, hvad likvål din fällhet felar?
 Då dagens fest all muntran ger
 Och frögd åt allas hjertan delar,
 Du dock dig fyllest nögd ej ser?
 Ack, jo! — Af ovifshet det öma bröstet svallar:
 At våga Sjelf sitt lif vår GUSTAF från ofs gick,
 Och sjelfva glädjens ögnablick
 En suck för Hjeltens väl utur vårt hjerta kallar.

* * *

* *

En bådd af svarta moln vår Himmel öfverhöljde,
 Af Svergets fordna glans var knappast namnet kvar;
 I frihets mantelen sig sjelfsvålds-slafven döljde
 Och störste Patriot den måst-betalde var:
 Åt Rikets Inara fall des ilskne ovån myste —
 Ur svarta kulan fram ett hungrigt spöke kröp,
 Begäret efter rof utur des ögon lyfte
 Och medborgsmanna blod ifrån des naglar dröp:
 Ur breda gapet gick en skarp och giftig ånga,
 Som, pustad vidt omkring, en allmän smitta gaf;
 Man såg des faslighet, men lät sig likvål fånga,
 Förbannade des namn, men blef ändå des slaf;
 Just detta *zvedräfts-troll* vår GUSTAF dref tillbaka,
 Han krossade des magt i dag för Ijutton år;
 Och . . . om det ännu djerfs på sina fjettrar skaka,

Hans

Hans vishet och Hans arm det alltid nederflår. —

O, Landsmän!
. Mätte förr vårt Svenska namn försvinna,
Ån Vi Monarkens dygd ofs tackfamt ej påminna!

* * *

Fördömde Afgrunds-barn, som klandren Kungars åra
Och ert fördolda gift med hviskning smygen fram!

Hur ofta till er egen skam

Har fanningen ej fått en helgad stämpel båra?
Slån tideböckren opp! Ni finnen där med harm
Hur störste Konungar fått róna största möda,

Och ormar i sin egen barm

Har varit deras lott at ofta själve föda.

Men . . . efterverldens dom hörs ilskans tadel döda.

* * *

Hvad har ej GUSTAF gjort sitt Fosterland at frälfa?

Mån af Hans omsorg ej vi skördat såkra rón?

Han offerar, dag och natt, sit lugn sit lif, sin hållta,

Bör til Nationens skam då otack bli Hans lön?

Han gick at Rikets vål på såkra grunder hjelpa —

Förgäfves ovåns list fökt alt om ånda stjelpa:

De raske Göthers Ått, som förr var verldens skräck,

År nu vid Hans befål i faran lika kåck;

En tapper MEIJERFELDT, en PLATEN och en STEDING

Ren fått vid Hans baner af lagren hvar sin treding.

* * *

Det år ej alla Kungars lott

At smak och snille lyckligt lifva,

Men nu dem gifves hägn och Tempel reste blifva;

Och se! då fordomtid det fades uppå spott;

At Nordens vinterköld den skulle snillet döda;

Nu, sedan GUSTAF muntrat opp

De

De Svenska Sång-Gudinnors tropp
Man snillet ser uti sitt lopp
Den Söderländnings undran föda,
Som förr så fräckt belog vårt hopp.

De vackra konstners flock, Italiens gamla heder,
Tycks flyttat til vår Nord och bland ois fatt sig neder;
En främling skådar här de verk af Konstnärns hand

Han ofta saknar sjelf uti sitt eget land.

Vår Sjöman, glad och kåck, nu Årans flagga hissar,

Han under GARLS Befäl om segren sig förvisar;

Vår Kåpman lånder skepp at ankra på den redd,

Dår Svenska vimplen förr har aldrig varit fedd.

Des handel nu ej mer, som förr, så ofta svigtar,

Han sig med billig vinst, men ej af ocker, riktar;

Och idogheten vid sin flögd

Blott andas munterhet och frögd.

Den trogne Bygdens Son ej sina starka händer

Af låtja i sitt yrke spar;

Förnöjd han i sin svett en tacksam torfva vänder

Och prisar Himlens Gud, välsignar Landets Far.

* * *

Ja! Medan rundt kring alla land

Man hör vår Konungs loford skalla,

Bör det förtigas då kring Båltens vida strand?

Bör folket för hans dygd ej tackfamt nederfalla? —

Kom, Rikets fiende! med slafveriets band

Åt den Hans lof vill smicker kalla!

* * *

Men . . . fåfångt söker jag en ringa talkonst öfva,

En oföhr djerfhet strax i början stannar af;

At sjunga GUSTAFS verk år Gyllenborgars höfva,

Jag billigt hisna må för et få vidsträckt haf.

Och

Och kunde *Maro* sjelf sin eld sin kraft mig gifva,
Jag dock vår Konungs lof ej värdigt skulle skrifva.

* * *

Likvål, o GUSTAF! där du går
Uppå Odödlighetens bana,
Där Hjeltarne i Dina spår
Du ses til Årans Tempel måna;
Fast ej bland öfs nog värdig röst
Till dina lotord Du kan finna,
Du här dock åger Svenska bröst
Som ömt och tackfamt för Dig brinna.

Och måtte Kungars Kung, som styrer Rikens öden,
Mot Dina fiender blott fända blix och döden!

Må Himlen Dig med frid och seger återskänka,
At Sverget sen Dig skåda får

Med Hjeltars Lagerkrans kring gyldne Kronan blänka
På Dina silfverhår!

At när Du öfver *Nestors* år
Af vansklighetens börda dignar

Och då, Din Stamfar lik, till Hjeltars Wallhall går,
Din efterverld, med tackfämhetens tår,

På knå bredvid Din Graf Ditt dyra Stoft välsignar!

SKÅLAR:

1.

GUSTAF! Konung och Far!
När för oss Dina dar
Du, som Hjelte, ej spar:
Låt vårt hjerta hylla Dig,
Låt vår Trohet följa Dig
Dår Du vandrar på odödlighetens stig!
Fast Du från oss är skild
Lefver i våra hjertan evigt Din bild:
Dem skall Du finna
Dagligen brinna
Och sucka til Himlen för en Furste så mild ----
Klingom Bröder allihop,
Sjungom med ett glädjerop:
Seger och lycka åt GUSTAFS befäl,
Til Vafarnes åra och Suearnes vål!

2.

Om Din blod varm i ådrorne rinner
Och hjertat Svenkt uti bröstet det gror;
Du ännu denna dag dig påminner
För sjutton år sedan så lycklig och stor;
GUSTAF gick at vår sällhet då dana,
Och fast agget ännu i Hans spår höres gny;
Skål för hvar en som under Hans fana
Som Hjelte vil fäkta och faran ej sky.

* * *

Med en spira, så prydd af Oliver,
Och Lagrar vridna kring kronan Du bär
Dyre Kung! ren vi spå hur Du blifver
I framtiden tilbedd, beundrad och kär.
Så starkt må Dina vapen ljunga,
At tillbaka Du kommer en segrande Fart!
Klingom Bröder, låtom oss sjunga:
Må Himlen bevara vår GUSTAF och CARL!

Inches

1

2

3

4

5

6

7

8

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

